

**КОЛЕДЖ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

**Музично-педагогічне відділення
Циклова комісія викладачів дошкільних психолого-педагогічних
дисциплін**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної роботи
Оксана КОГУТЮК
«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

10 ПЕДАГОГІКА:

**10.1 ПЕДАГОГІКА (ЗАГАЛЬНА, ДОШКІЛЬНА) ТА ОСНОВИ
ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ**

освітньо-професійної програми **Дошкільна освіта**
підготовки **фахового молодшого бакалавра**
за галуззю знань **01 Освіта / Педагогіка**
спеціальності **012 Дошкільна освіта**

Вінниця 2024

Робоча програма освітнього компонента 10 Педагогіка: 10.1 Педагогіка (загальна, дошкільна) та основи педагогічної майстерності з підготовки фахових молодших бакалаврів за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 012 Дошкільна освіта

РОЗРОБНИК:

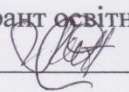
Валентина СНІЖКО, спеціаліст вищої категорії, старший викладач

СХВАЛЕНО

Методичною радою Коледжу фахової передвищої освіти
«29» серпня 2024 р., протокол № 1

Голова канд. пед. наук, доц. Андрій КРИЖАНОВСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Дошкільна освіта
 доктор філософії Марина СОРОЧАН

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії викладачів дошкільних психолого-педагогічних дисциплін
«28» серпня 2024 р., протокол № 1

Голова циклової комісії Ольга КЛИМЕНКО

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти / освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компонента		
		Денна форма навчання		
Кількість кредитів – 8	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Статус освітнього компонента Обов’язковий		
	Спеціальність 012 Дошкільна освіта			
Загальна кількість годин – 240	Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр	Рік підготовки: 1-й; 2-й		
		Семестр: 1-й; 2-й; 3-й; 4-й		
		Лекції 96	Семінари 24	Практ. 36
Самостійна робота 84				
Вид контролю: екзамен				
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 1с.–3, 2с.–2, 3с.–2, 4с.–2; самостійної роботи здобувача освіти – 1,5				

2. Мета, завдання, програмні компетентності та результати навчання

2.1. Мета, завдання освітнього компонента

Мета: метою викладання освітнього компонента Педагогіка (загальна, дошкільна) та основи педагогічної майстерності є формування наукових знань про педагогіку як науку, її цілі та завдання, основні педагогічні категорії, забезпечення теоретичної і практичної педагогічної підготовки до виконання кваліфікаційних обов'язків вихователя закладу дошкільної освіти.

Завдання: основними завданнями вивчення освітнього компонента Педагогіка (загальна, дошкільна) та основи педагогічної майстерності є:

- підготовка майбутніх фахівців до майбутньої професії шляхом засвоєння ключових положень і проблематики сучасної педагогіки;
- розвиток психолого-педагогічного мислення;
- формування досвіду конструювання та проведення освітніх заходів;
- розвиток здібностей до професійної рефлексії та самовдосконалення;
- формування у здобувачів освіти професійної компетентності у галузі дошкільної педагогіки, новітніх досягнень науки і практики дошкільної освіти, новаторського педагогічного досвіду;
- розвивати у студентів загальну педагогічну культуру, гуманне відношення до дітей та оточуючого середовища;
- викликати інтерес і активне прагнення до самостійної пізнавальної діяльності, навчити здобувачів освіти самостійно одержувати, засвоювати, використовувати і вільно оперувати інформацією;
- формування дослідницької функції, активізація процесу проведення здобувачами освіти пошуково-творчої та дослідної роботи при виконанні індивідуальних завдань, курсової роботи.

2.2. Програмні компетентності

2.2.1. Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях.

2.2.2. Загальні компетентності

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здійснення безпечної діяльності.

ЗК8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК9. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК10. Здатність до творчого пошуку та реалізації нових ідей до самопрезентації та презентації результатів своєї професійної діяльності, критично мислити.

2.2.3. Спеціальні компетентності

СК1. Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

СК3. Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку навичок безпечної поведінки в довкіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток.

СК4. Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку основ здорового способу життя, здоров'язбережувальних навичок.

СК5. Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).

СК8. Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

СК9. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК11. Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК13. Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

СК14. Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК15. Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

СК16. Здатність до позитивної мотивації щодо майбутньої професійної діяльності, інтерес до педагогічної роботи, готовність до продовження навчання за наступним рівнем освіти.

2.3. Результати навчання

2.3.1. Програмні результати навчання за ОПП.

РН1. Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та передшкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини.

РН2. Планувати та організовувати освітній процес у закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, з використанням інформаційно-комунікативних технологій, виконувати експериментальні проєкти, курсові роботи.

РН3. Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей.

РН4. Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина – заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізації в умовах закладу дошкільної освіти

РН5. Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій.

РН6. Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм.

РН7. Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти.

РН8. Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН9. Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм.

РН10. Організовувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН11. Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН12. Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії.

РН13. Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти і використовувати їх у практичній діяльності.

РН14. Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН15. Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

РН16. Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку.

РН17. Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур.

РН18. Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН19. Аналізувати перспективний педагогічний досвід в системі дошкільної освіти та використовувати його в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН20. Забезпечувати формування наскрізних умінь особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти.

РН21. Використовувати базові знання з філософії, історії, права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності; усвідомлювати роль довкілля для життя і здоров'я людини, дотримуватися здорового способу життя.

РН22. Дотримуватися усіх норм сучасної української мови у процесі ведення усної чи писемної професійної комунікації; використовувати іноземну мову як засіб комунікації в полікультурному середовищі.

2.3.2. Результати навчання за освітнім компонентом.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні:

знати:

- сутність, основних змістових положень педагогіки, її ролі, місця в суспільстві і діяльності спеціаліста;
- логіку і методики науково-педагогічного дослідження в процесі життєдіяльності фахівця;
- генезис педагогіки як науки;
- теоретичні основи дошкільної педагогіки, історичні відомості розвитку основних педагогічних понять, етапи розвитку дошкільної педагогіки, провідних вчених;
- державні документи щодо дошкільної освіти;
- сучасні вимоги до організації та планування освітнього процесу дітей дошкільного віку в умовах ЗДО;
- сучасні і традиційні принципи, методи і прийоми, засоби навчання дітей дошкільного віку;
- знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами;
- новітні технології в галузі навчання та виховання дошкільників в Україні, в країнах зарубіжжя, перспективний педагогічний досвід.

Вміти:

- застосовувати одержані теоретичні знання в практичній педагогічній

діяльності на посаді вихователя закладу дошкільної освіти;

- володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, принципів універсального дизайну та розумного пристосування;
- планувати, організовувати і реалізовувати пізнавальні, розвивальні та виховні складові педагогічного процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу;
- здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до освітнього процесу ЗДО, організовувати різні форми роботи.
- володіти методиками та прийомами формування вольової та дисциплінованої поведінки дітей;
- визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності;
- вміти розрізняти ознаки булінгу в дитячому колективі та організовувати профілактичні заходи щодо запобігання негативних проявів;
- аналізувати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти і використовувати їх у практичній діяльності;
- добирати та ефективно використовувати безпосередні та опосередковані методи керівництва самостійною творчою діяльністю (ігровою, художньо-естетичною) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку;
- вивчати, аналізувати та узагальнювати кращий педагогічний досвід, упроваджувати в освітній процес закладу дошкільної освіти сучасні виховні технології;
- складати конспекти занять, сценарії свят та розваг з різних розділів програми розвитку дітей дошкільного віку, розробляти та виготовляти дидактичний матеріал та наочні посібники;
- аналізувати літературні джерела і складати тези, конспекти, опорні таблиці.
- працювати з інформаційним та тематичним бібліотечними каталогами;
- працювати в системі «Інтернет», правильно відбирати певну інформацію для складання повідомлень, рефератів;
- виступати перед студентською аудиторією.

3. Програма освітнього компонента

1 СЕМЕСТР

Тема 1. Педагогіка загальна: становлення, сучасний стан

Педагогіка загальна як наука, її становлення і розвиток. Предмет педагогіки та її головні функції. Основні категорії педагогіки. Педагогічна наука і педагогічна практика. Система педагогічних наук (галузі педагогіки). Зв'язок педагогіки з іншими науками. Педагогічний процес в загальній педагогіці.

Тема 2. Загальні закономірності розвитку людської особистості

Поняття «розвиток» у педагогічній науці. Розмежування понять «індивід», «особистість», «індивідуальність». Роль спадковості в розвитку людини. Середовище і розвиток. Вплив виховання на розвиток людини. Активна діяльність особистості як чинник її розвитку.

Тема 3. Предмет дошкільної педагогіки

Дошкільна педагогіка як галузь педагогічних знань. Значення дошкільного дитинства. Зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками. Основні педагогічні поняття.

Тема 4. Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт виховання

Виховання і розвиток. Роль дорослого в розвитку дитини. Вікова періодизація дитинства. Вікові й індивідуальні особливості дітей. Обдаровані діти. Діти з проблемами розвитку.

Тема 5. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання

Проблеми дошкільного виховання у педагогічній думці давнього світу. Погляд на проблеми виховання дітей дошкільного віку в епоху середньовіччя. Розвиток ідей дошкільного виховання в епоху Відродження. Педагогіка дошкільного віку епохи Просвітництва. Педагогічні теорії та практика дошкільного виховання XIX ст. Розвиток теорії і практики вітчизняної дошкільної освіти наприкінці XIX – у першій половині XX ст. Розвиток вітчизняної дошкільної педагогіки у другій половині XX ст. Зарубіжні педагогічні концепції дошкільної освіти XX ст.

Тема 6. Сучасна система дошкільної освіти

Дошкільні заклади в системі національної освіти. Типи дошкільних закладів і їх функції. Програми виховання і навчання дітей. Підготовка педагогічних кадрів для системи дошкільної освіти. Дошкільна освіта за кордоном. Міжнародне співробітництво у галузі дошкільної освіти.

2 СЕМЕСТР

Тема 7. Фізичне виховання дітей дошкільного віку

Поняття про фізичне виховання та фізичний розвиток дітей дошкільного віку. Завдання фізичного виховання. Засоби фізичного виховання. Виховання культурно-гігієнічних навичок. Адаптація дітей до нових умов ЗДО.

Тема 8. Розумове виховання дітей дошкільного віку

Поняття про розумовий розвиток та розумове виховання. Розвиток теорії розумового виховання. Завдання розумового виховання дошкільників. Зміст і засоби розумового виховання. Система сенсорного виховання.

Тема 9. Моральне виховання дітей дошкільного віку

Моральний розвиток і моральне виховання. Розвиток теорії морального виховання дітей. Значення та завдання морального виховання. Зміст та засоби морального виховання. Методи морального виховання дошкільників. Розвиток волі та педагогічні умови формування вольової поведінки. Виховання основ гуманізму. Виховання патріотизму.

Тема 10. Трудове виховання дітей дошкільного віку

Розвиток теорії трудового виховання. Завдання, засоби трудового виховання. Особливості трудової діяльності дошкільників. Ознайомлення дітей з працею дорослих. Види праці дітей. Форми організації трудової діяльності дітей.

Тема 11. Естетичне виховання дітей дошкільного віку

Естетичний розвиток і естетичне виховання. Розвиток теорії естетичного виховання. Поняття естетичне виховання, естетика. Завдання естетичного виховання дітей дошкільного віку. Зміст естетичного виховання дітей дошкільного віку. Засоби та методи естетичного виховання.

Тема 12. Теорія гри

Походження гри. Особливості гри як засобу всебічного розвитку дитини. Класифікація дитячих ігор.

Тема 13. Іграшка

Виховна і освітня цінність іграшки. Історія іграшки. Українська народна іграшка. Види іграшок. Вимоги до іграшок. Методика ознайомлення з новою іграшкою.

Тема 14. Творчі ігри

Виховне значення творчої гри. Передумови розвитку сюжетно-рольової гри в ранньому віці. Режисерські ігри. Сюжетно-рольові ігри. Театралізовані ігри. Будівельно-конструкційні ігри. Роль вихователя у розвитку ігрової діяльності дітей.

Тема 15. Дидактичні ігри

Особливості дидактичної гри. Структура дидактичної гри. Види дидактичних ігор. Педагогічне керівництво дидактичними іграми.

3 СЕМЕСТР

Тема 16. Загальні основи дошкільної дидактики

Особливості навчання дітей дошкільного віку. Зміст навчання дітей дошкільного віку. Принципи і типи навчання.

Тема 17. Методи і форми організації навчання

Особливості методів навчання. Форми організації навчання дітей дошкільного віку.

Тема 18. Педагогічний процес у дошкільному закладі

Закономірності педагогічного процесу. Структура педагогічного процесу. Розвивальне середовище як складова педагогічного процесу. Планування педагогічного процесу.

Тема 19. Взаємодія сім'ї і ЗДО у вихованні дітей

Виховна функція сім'ї. Особливості сімейного виховання дошкільників. Батьківський авторитет. Педагогічна культура батьків. Виховання батьків. Форми роботи дошкільного закладу із сім'єю.

Тема 20. Підготовка дитини до навчання в школі

Наступність, спадкоємність, перспективність у системі безперервної освіти. Готовність дітей до шкільного навчання. Адаптація до шкільного навчання. Спільна робота дошкільного закладу і школи.

4 СЕМЕСТР

Тема 21. Суспільна значущість професії педагога, його функції

Педагогічна діяльність як форма вияву активного ставлення людини до навколишньої дійсності. Вихователь – як організатор життєдіяльності. Обов'язки педагога, його професійні функції.

Тема 22. Педагогічна майстерність і особистість педагога

Поняття педагогічної майстерності. Елементи педагогічної майстерності. Педагогічна ситуація і педагогічна задача.

Тема 23. Педагогічна техніка педагога

Поняття педагогічної техніки. Внутрішня техніка педагога. Зовнішня техніка педагога.

Тема 24. Уміння професійно-педагогічної взаємодії й самовдосконалення вихователя

Психолого-педагогічні уміння вихователя. Фахово-методичні, спеціальні і творчі уміння вихователя. Уміння вдосконалювати власну педагогічну техніку.

Тема 25. Культура спілкування педагога у ЗДО

Визначення педагогічного спілкування, його функції та стадії. Стилі ставлення вихователя до вихованців та стилі педагогічного спілкування.

Педагогічний такт. Типи вихователів. Умови ефективного педагогічного спілкування.

Тема 26. Взаємозв'язок педагогічної і театральної діяльності

Елементи театральної педагогіки в професійній діяльності вихователя дошкільного навчального закладу. Педагогічна та акторська дія. Педагогічна сумісність і педагогічне сприймання.

Тема 27. Майстерність педагога в організації розвивального освітнього середовища в ЗДО

Методи педагогічного впливу в професійній діяльності вихователя дошкільного навчального закладу. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності дітей, спілкування та формування позитивного досвіду суспільної поведінки. Методи стимулювання діяльності і поведінки.

4. Структура освітнього компонента

Назви тем			Кількість годин			
			Денна форма			
	усього	аудиторні	у тому числі			самост. робота
			лекції	семінари	практичні	
1 семестр						
Тема 1. Педагогіка загальна: становлення, сучасний стан	8	6	4	2	-	2
Тема 2. Загальні закономірності розвитку людської особистості	8	6	4	2	-	2
Тема 3. Предмет дошкільної педагогіки	12	6	4	2	-	6
Тема 4. Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт виховання	12	10	6	2	2	2
Тема 5. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання	12	8	4	2	2	4
Тема 6. Сучасна система дошкільної освіти	12	10	6	2	2	2
Разом	64	46	28	12	6	18
2 семестр						
Тема 7. Фізичне виховання дітей дошкільного віку	11	7	6	-	1	4
Тема 8. Розумове виховання дітей дошкільного віку	8	6	6	-	-	2

Тема 9. Моральне виховання дітей дошкільного віку	16	8	6	-	2	8
Тема 10. Трудове виховання дітей дошкільного віку	12	8	6	2	-	4
Тема 11. Естетичне виховання дітей дошкільного віку	12	8	6	-	2	4
Тема 12. Теорія гри	4	2	2	-	-	2
Тема 13. Іграшка	8	6	4	-	-	2
Тема 14. Творчі ігри	8	6	6	-	2	2
Тема 15. Дидактичні ігри	6	4	2	2	-	2
Разом	85	55	44	4	7	30
3 семестр						
Тема 16. Загальні основи дошкільної дидактики	8	4	2	-	2	4
Тема 17. Методи і форми організації навчання	14	10	6	2	2	4
Тема 18. Педагогічний процес у дошкільному закладі	6	4	4	-	-	2
Тема 19. Взаємодія сім'ї і ЗДО у вихованні дітей	8	6	4	-	2	2
Тема 20. Підготовка дитини до навчання в школі	12	8	4	2	2	4
Разом	48	32	20	4	8	16
4 семестр						
Тема 21. Суспільна значущість професії педагога, його функції	6	4	2	-	2	2
Тема 22. Педагогічна майстерність і особистість педагога	6	4	2	-	2	2
Тема 23. Педагогічна техніка педагога	6	4	2	-	2	2
Тема 24. Уміння професійно-педагогічної взаємодії й самовдосконалення вихователя	7	4	2	-	2	3
Тема 25. Культура спілкування педагога у ЗДО	6	4	2	-	2	2
Тема 26. Взаємозв'язок педагогічної і театральної діяльності	6	4	2	-	2	2
Тема 27. Майстерність педагога в організації розвивального освітнього середовища в ЗДО	6	4	2	-	2	2
Разом	43	28	14	-	14	15
Усього годин	240	156	116	24	36	84

5. Теми семінарських занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
1.	1	Педагогіка – наука про виховання	2
2.	2	Загальні закономірності розвитку людської особистості	2
3.	3	Предмет дошкільної педагогіки	2
4.	4	Виховання як фактор розвитку	2
5.	5	Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання	2
6.	6	Сучасна система дошкільної освіти	2
7.	10	Виховання дітей дошкільного віку	2
8.	15	Розвиток ігрової діяльності дітей дошкільного віку	2
9.	17	Особливості навчання дітей дошкільного віку	4
10.	20	Готовність дитини до школи	4
Разом			24

6. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
1.	4	Загальні засади загальної та дошкільної педагогіки	2
2.	5	Провідні педагогічні ідеї зарубіжної та української педагогіки від найдавніших часів до сучасності	2
3.	6	Розвиток теорії і практики дошкільної педагогіки	2
4.	7	Особливості фізичного виховання дітей дошкільного віку	1
5.	9	Соціально-особистісне виховання дошкільників	2
6.	11	Засоби естетичного виховання дітей дошкільного віку	2
7.	14	Виховання дітей у грі	2
8.	16	Основи дошкільної дидактики	2
9.	17	Навчання дітей дошкільного віку	2
10.	19	Взаємодія сім'ї і ЗДО у вихованні дітей	2
11.	20	Дошкільний заклад, сім'я, школа	2
12.	21	Суспільна значущість професії педагога	2
13.	22	Педагогічна майстерність і особистість педагога	2
14.	23	Педагогічна техніка педагога	2
15.	24	Сутність педагогічної діяльності вихователя закладу дошкільної освіти	2
16.	25	Культура спілкування педагога у ЗДО	2

17.	26	Взаємозв'язок педагогічної і театральної діяльності	2
18.	27	Майстерність педагога в організації освітнього простору в закладах дошкільної освіти	3
Разом			36

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
1.	1	Загальна характеристика методів науково-педагогічного дослідження і його логіки	2
2.	2	Вікові особливості психічного і фізичного розвитку особистості	2
3.	3	Загальні питання дошкільної педагогіки	2
4.	3	Особливості дошкільної освіти за кордоном	2
5.	3	Етнопедагогіка як наука про досвід народу у вихованні підростаючих поколінь	2
6.	4	Вікові й індивідуальні особливості дітей	2
7.	5	Розвиток педагогічної думки в різні історичні періоди	2
8.	5	Педагогічні погляди англійських і французьких просвітителів на виховання дітей дошкільного віку (XVII–XVIII ст.)	2
9.	6	Сучасна система дошкільної освіти	2
10.	7	Розвиток теорії фізичного виховання	2
11.	7	Адаптація дітей раннього віку до ЗДО	2
12.	8	Розвиток теорії розумового виховання	2
13.	9	Розвиток теорії морального виховання	2
14.	9	Виховання дисциплінованості і культури поведінки	2
15.	9	Порушення дисципліни, їх причини і попередження	2
16.	9	Виховання основ патріотизму	2
17.	10	Розвиток теорії трудового виховання	2
18.	10	Види праці дітей та форми організації трудової діяльності	2
19.	11	Розвиток теорії естетичного виховання	2
20.	11	Свята і розваги	2
21.	12	Гра як вид діяльності дитини дошкільного віку	2
22.	13	Історія іграшки	2
23.	14	Класифікація дитячих ігор	2
24.	15	Педагогічне керівництво дидактичними іграми	2

25.	16	Загальні основи дошкільної дидактики	2
26.	16	Принципи і типи навчання дошкільників	2
27.	17	Метод ТРВЗ	2
28.	17	Заняття та альтернативні форми навчання дітей дошкільного віку	2
29.	18	Планування педагогічного процесу у різновікових групах ЗДО	2
30.	19	Взаємодія сім'ї і ЗДО у вихованні дітей	2
31.	20	Підготовка дитини до навчання у школі	2
32.	20	Адаптація дитини до навчання у школі	2
33.	21	Специфіка професійної педагогічної діяльності вихователя дошкільного закладу	2
34.	22	Вихователь як суб'єкт педагогічної діяльності	2
35.	23	Педагогічна техніка. Естетична, емоційна, мімічна та пантомімічна виразність вихователя	2
36.	24	Роль особистісної мотивації у виборі й опануванні професії	2
37.	24	Формальна, неформальна та інформальна освіта – шлях безперервного інтелектуального, культурного й духовного розвитку впродовж життя	2
38.	25	Майстерність вихователя ЗДО в організації педагогічного спілкування	2
39.	26	Педагогічна та акторська діяльність вихователя, сутність взаємозв'язку	4
40.	27	Розвивальне інклюзивне освітнє середовище в ЗДО	2
Разом			84

9. Методи та технології навчання

Методи викладання освітнього компонента Педагогіка: Педагогіка (загальна, дошкільна) та основи педагогічної майстерності спрямовані на розв'язання навчальних завдань.

Вибір методів і технологій викладання та навчання здійснюється залежно від мети заняття, змісту, навчальних можливостей здобувачів освіти, особливостей особистості викладача, матеріально-технічного забезпечення.

Засоби навчання, які застосовуються при викладанні освітнього компонента, є словесні, наочні й практичні. Серед форм та методів подачі навчального матеріалу з Педагогіка: Педагогіка (загальна, дошкільна) та основи педагогічної майстерності застосовуються:

1. Структурно-логічне навчання: поетапна організація системи навчання, що забезпечує логічну послідовність постановки і вирішення дидактичних завдань на основі поетапного відбору їх змісту, форм, методів і засобів із урахуванням діагностування результатів;

2. Контекстне навчання: ґрунтується на інтеграції різних видів діяльності, як навчальної, наукової, так і практичної.

3. Імітаційне навчання, основою якого є імітаційно-ігрове моделювання в умовах навчання процесів, що відбуваються в реальній системі.

4. Проблемне навчання, яке здійснюється на основі ініціювання самостійного пошуку здобувачем освіти знань через проблематизацію (викладачем) навчального матеріалу.

Застосовуються професійно-ігрові технології викладання: дидактичні системи використання різноманітних «ігор», під час проведення яких формуються вміння вирішувати завдання на основі компромісного вибору (ділові та рольові ігри, імітаційні вправи, комп'ютерні програми тощо); діалогово-комунікаційні технології: сукупність форм і методів навчання, заснованих на діалоговому мисленні у взаємодіючих дидактичних системах суб'єкт-суб'єктного рівня.

Подані матеріали дозволяють здобувачеві освіти самостійно планувати терміни та обсяги змістової складової навчальної діяльності, прогнозувати її результативність

За рівнем активності: пояснювально-демонстраційний, дослідницький.

За функцією: усне викладання матеріалу, закріплення, самостійна робота щодо засвоєння навчального матеріалу, перевірка і оцінка знань та умінь.

Самостійна робота здобувачів освіти включає дві складові: самостійна підготовка до аудиторних занять, до занять у режимі онлайн, підготовка до тематичного тестового контролю та рубіжного контролю.

10. Методи та форми контролю

Методами та формами контролю результатів навчання є: екзамен; комплексний іспит; стандартизовані тести; наскрізні проєкти; командні проєкти; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; завдання на реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю знань здобувачів:

- поточний;
- підсумковий екзамен.

Поточний контроль знань здобувачів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на семінарських заняттях, практичну та самостійну роботу.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає три питання (усно). Екзаменаційні білети повинні бути затвердженими в установленому порядку.

Екзамен є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу

оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Критерії та засоби оцінювання запланованих програмних результатів навчання

Критеріями ефективності запланованих результатів навчання є глибина та дієвість знань, системність та усвідомленість знань.

Методами і засобами оцінювання підготовки до занять та виконання практичних завдань виступають: усний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування здобувачів освіти); засоби письмового контролю (тестові завдання, контрольні роботи, ситуаційні задачі), індивідуальні завдання – написання рефератів.

Рейтингова система оцінювання дозволяє врахувати рівень знань, поточну підготовку студентів до аудиторних занять та визначити рівень засвоєння навчального матеріалу окремої теми. Підсумкова оцінка виставляється після складання екзамену за рейтинговими показниками.

Норми і критерії оцінювання знань запланованих програмних результатів навчання
Оцінка «відмінно». Здобувач освіти відповідно до освітнього компонента виявив всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної і додаткової літератури, сформулював повні відповіді на всі поставлені запитання, виявив креативність та уміння творчого застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань; має загальний високий рівень ерудиції та культури мови, здатний до самостійного поповнення надбаних знань і умінь у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
Оцінка «добре». Здобувач освіти міцно засвоїв програмний матеріал, вмів логічно і послідовно його викласти, має повні та системні знання з освітнього компонента, точно формулює означення й правила, не допускає істотних помилок у відповідях на запитання, вільно оперує навчальним матеріалом освітнього компонента, знає наукову й довідкову літературу, має здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Виявив уміння застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань, глибоко розуміє матеріал але знання з окремих тем мають неповний характер, немає достатньої самостійності в аргументації відповідей, у відповідях він

допускає недоліки, які може самостійно виправити.

Оцінка «задовільно». Здобувач освіти виявив знання основного навчального матеріалу в необхідному для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності обсязі, виявив поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, давав неповні відповіді на поставлені запитання із застосуванням певних штампів, виявив уміння репродуктивного вирішення практичних завдань, у процесі їхнього виконання допускав суттєві помилки, які міг усунути лише за допомогою викладача.

Оцінка «незадовільно». Здобувач освіти не засвоїв переважної частини програмного матеріалу, має поверхове, фрагментарне уявлення про освітній компонент, допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, на більшість запитань не давав відповіді, не здатний використати наявні знання під час виконання простих практичних завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися до повторного складання.

11. Рекомендовані джерела інформації

11.1. Базова література

1. Базовий компонент дошкільної освіти: Наук. кер. Піроженко Т. О; авт. кол.: Байєр О.М., Безсонова О.К., Брежнєва О.Г., Гавриш Н.В., Загородня Л. П., Косенчук О. Г. К.: Видавництво, 2021. 26 с.

2. Білан О., Возна Л., Максименко О., Овчаренко Л., Руханська Л., Самсін В. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. Білан, Л. Возна, О. Максименко та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 264 с.

3. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження / Упоряд.: О. Г. Косенчук, І. М. Новик О. А. Венгловська, Л. В. Куземко. Харків: Вид-во «Ранок», 2021. 240 с.

4. Дитина : Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол. Г. В. Беленька, О.Л. Богініч, В. М. Вертугіна та ін. МОН. К.: ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.

5. Загородня Л.П. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу: навч. пос. 2-ге вид. / Л.П. Загородня, С.А. Тітаренко. Суми : Університетська книга, 2018. 319 с.

6. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкілля : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. : у 3 ч. Ч. 3 / Н. В. Лисенко, Н. Р. Кирста, Н. Б. Лазарович. Київ : Слово, 2016. 376 с.

7. Логвиненко І. І., Тарасова О. С. Патріотичне виховання в ДНЗ. Харків: Видавнича група «Основа», 2017. 463 с.

8. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. кер. проєкту В. О. Огнев'юк; авт. кол. Г. В. Беленька, О.Л. Богиніч, В. М. Вертугіна та ін. МОН. К.: ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 354 с.
9. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : підручник /Т. І. Поніманська. 2-ге вид., доповн. К.: Академвидав, 2015. 464 с. (Серія «Альмаматер»).
10. Рогальська Н.В. Педагогіка дітей раннього віку : навч. – методич. посіб. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. 150 с.
11. Смольникова Г.В. Різновікова група в ДНЗ : навч. посіб. / Г.В. Смольникова. К.: Вид. група «Шк. світ», 2015. 120 с. (Б-ка «Шкільного світу»).
12. Улюкаєва І. Г. Історія дошкільної педагогіки: підручник / І. Г.Улюкаєва. К.: Видавничий дім «Слово», 2016. 424 с.
13. Цветкова Г.Г. Освітнє середовище закладу дошкільної освіти: технології проєктування : навч.-метод. посібник; за ред. О.Д. Рейпольської Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 194 с.

11.2. Допоміжна література

1. Заремба Л. Ключові домінанти потенціалу українських педагогів у професійній підготовці вихователів закладу дошкільної освіти Освіта дітей раннього та дошкільного віку в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку: Матеріали І Міжнародної конференції (Луцьк, 10-12 червня 2021 р.). Луцьк, 2021. С. 59-61.
2. Каплуновська О. М., Кичата І. І., Палець Ю.М. Рейпольської О. Д. Програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку «Україна – моя Батьківщина». Тернопіль, 2016. 72 с.
3. Марчук О. О. Внесок С. Русової в порівняльну педагогіку початку ХХ століття. Наукові записки ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія. Вінниця.2021. № 65. С. 114-118.
4. Матвієнко С. І. Специфіка патріотичного виховання у дошкільному дитинстві. Соціально-моральний розвиток і виховання дітей дошкільного віку: кол. моногр. за заг. ред. О.Л. Кононко. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. С. 169-198.
5. Мельник Проблеми наступності ЗДО і початкової школи за В. О. Сухомлинським Освіта дітей раннього та дошкільного віку в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку: Матеріали І Міжнародної конференції (Луцьк, 10-12 червня 2021 р.). Луцьк, 2021. С. 93-97.
6. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : навчально-методичний посібник / Г. С. Тарасенко, Н. В. Гавриш, Н. В. Кудикіна; за ред. Г. С. Тарасенко. К. : Слово, 2010. 320 с.

7. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / Н. В. Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко, О. С. Рогозянський, О. Ю. Хартман, А. С. Шевчук; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. К. : Українська академія дитинства, 2017. 80 с.

8. Осіпчук Т. В. Спадщина Василя Сухомлинського у формуванні основ патріотичного виховання дошкільників засобами музики Нива знань. 2016. № 2. С. 28–29.

9. Основи педагогічної майстерності та педагогічної творчості : методичні рекомендації до практичних занять : навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / уклад.: О. О. Вашак, О. Г. Вільхова. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2019. 66 с.

10. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське довкілля» / О. І. Білан, Л. М. Возна, О. Л. Максименко та ін. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 264 с

11. Розвиток старшого дошкільника в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти: методичні рекомендації / О. Рейпольська, І. Гудим, І. Луценко, В. Луценко, Г. Цветкова. Київ, 2021. 152 с. 36.

12. Світ дитинства: Комплексна освітня програма для дошкільних навчальних закладів / упоряд: О. М. Байер, Л. В. Батліна, А. М. Богуш та ін.; наук. керівник акад. А. М. Богуш. Тернопіль: Мандрівець, 2015. 200 с.

13. Ціннісні орієнтації дитини у дорослому світі : навч.-методичний посібник / Т. О. Піроженко, Л. І. Соловійова, С. О. Ладивір. Київ : Слово, 2016. 248 с.

14. Чернявська М. В. Питання національного виховання дошкільників у поглядах вітчизняних педагогів другої половини ХХ століття. Традиційна культура в умовах глобалізації: збереження автентичності та розвиток креативних індустрій : матеріали наук.-практ. конф., Харків, 22–23 черв. 2018 р. Харків : Друкарня Мадрид, 2018. С. 425–426.

11.3. Інтернет-ресурси

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0615736-12#Text>

2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

3. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>

4. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

5. Конвенція ООН про права дитини : прийнята 20 листопада 1989 року, ратифікована Постановою Верховної Ради України від 27 лютого 1991 року). URL : www.chl.kiev.ua/UKR/konv u.htm

6. Конституція України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>

7. Методичні рекомендації до Базового компонента дошкільної освіти (державного стандарту дошкільної освіти). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-metodichnih-rekomendacij-do-onovlenogo-bazovogo-komponenta-doshkilnoyi-osviti>

8. Наказ Міністерства економіки України. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти». Від 19 жовтня 2021 р. № 755-21. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>

9. Наказ МОН від 01 жовтня 2010 р. № 912 «Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya>

10. Новий стандарт дошкільної освіти. Відповіді на головні запитання. URL: <https://nus.org.ua/questions/novyj-standart-doshkilnoyi-osvity-vidpovidi-na-golovni-zapytannya/>

11. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти» від 10 квітня 2019 р. № 530. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-2019-%D0%BF#Text>

12. Розпорядження КМУ «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року» від 14 квітня 2021 р. № 366-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text>